

PROGRAM WYCHOWAWCZY

SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 4

Z ODDZIAŁMI INTEGRACYJNYMI
IM. BRONISŁAWA CH CI SKIEGO
W ŁUKOWIE

- Uchwała nr 7/2008 z dnia 8.09.2008- Protokół z rady pedagogicznej nr 1/ 283/2008 z dnia 08.09.2008
- Uchwała Rady Rodziców nr 1/2008 z dnia 29.09.2008 r.

CEL OGÓLNY:

STWARZANIE MOŻLIWOŚCI WSZECHSTRONNEGO ROZWOJU UCZNIA W RODOWISKU SZKOLNYM WMYŚLI SŁÓW MARII GRZEGORZEWSKIEJ:

*„NALEŻY ODKRYĆ W KAŻDYM TO CO MA NAJLEPSZE POPRZEZ
STWORZENIE MOŻLIWOŚCI TWÓRCZEGO ROZWOJU I BUDZENIA
TWÓRCZEGO NIEPOKOJU”*

CELE OPERACYJNE:

- I. BUDOWANIE POZYTYWNEGO OBRAZU SZKOŁY POPRZEZ TWORZENIE I KULTYWOWANIE JEJ TRADYCJI
- II. KSZTAŁTOWANIE WIAZANIA Z MIASTEM, KRAJEM OJCZYSTYM. POSTAWY POSZANOWANIA DLA DZIEDZICTWA NARODOWEGO
- III. ROZWOJ UCZNIA I KSZTAŁTOWANIE PRAWDŁOWYCH POSTAW
- IV. DBAŁOŚĆ O ZDROWIE PSYCHICZNE I FIZYCZNE UCZNIÓW
- V. SZERZENIE IDEI INTEGRACJI JAKO WARTOŚCIOWEGO DOŚWIADCZENIA UCZNIA
- VI. ROZWIJANIE WSPÓŁPRACY WYCHOWAWCZEJ Z RODZICAMI

ADRESACI PROGRAMU :

Uczniowie Szkoły Podstawowej Nr 4 z oddziałami integracyjnymi im dr Bronisława Chęcińskiego w Łukowie

TERMIN REALIZACJI :

Program realizowany jest w cyklu 6-letnim. Szczegółowe zadania zawiera roczny plany działań dydaktyczno-wychowawczo –opiekunich, opracowany na podstawie rocznych harmonogramów działań wychowawców klas I-VI, harmonogramu działań Samorządu Uczniowskiego i zespołów przedmiotowych.

METODY I FORMY PRACY :

Różnorodnie proponowane we współczesnej dydaktyce metody i formy pracy z uczniem dostosowane do wieku i jego możliwości.

PROCEDURY OSIĄGANIA CELÓW :

- spotkania w ramach godzin z wychowawcami z pedagogiem, psychologiem, policjantem i innymi, zgodnie z potrzebami
- zapoznanie z prawami i obowiązkami ucznia, regulaminami obowiązującymi w szkole, prawami człowieka, dziecka
- przestrzeganie regulaminów obowiązujących w szkole, zarządze dyrektora szkoły
- stwarzanie uczniom możliwości współdziałania w grupie,
- udział uczniów w imprezach i uroczystościach szkolnych i pozaszkolnych,
- zachęcanie do udziału w zorganizowanych zajęciach pozalekcyjnych,
- umożliwianie udziału w koncertach, seansach filmowych, przedstawieniach teatralnych, wycieczkach,
- udział w akcjach charytatywnych, pracach na rzecz środowiska,
- realizację programów prozdrowotnych i proekologicznych, profilaktycznych
- tworzenie w szkole klimatu bezpieczeństwa,

- promowanie w środowisku szkolnym zasad tolerancji i poszanowania innych poprzez integrację dzieci zdrowych i dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- promowanie integracji w środowisku pozaszkolnym,
- udział w imprezach organizowanych na rzecz osób niepełnosprawnych.
- współpracę z instytucjami działającymi na rzecz uczniów

SPODZIEWANE EFEKTY :

- przestrzega przyjęte normy funkcjonujące w szkole, społeczeństwie
- prezentuje właściwe postawy moralne i obywatelskie
- prezentuje postawy szacunku do symboli narodowych, tradycji i dziedzictwa kulturowego narodu i społeczności lokalnej, tolerancji dla innych, właściwy stosunek do otaczającego świata
- zna swoje mocne i słabe strony
- posiada umiejętności pracy w grupie
- rozumie niebezpieczeństwa wynikające z uzależnień
- stosuje w życiu codziennym zachowania przyjazne środowisku, prowadzi higieniczny tryb życia,
- przejawia świadomość i wiedzę ekologiczną
- jest aktywny w życiu społecznym, uczestniczy w akcjach charytatywnych, proekologicznych,
- zna i przestrzega prawa i obowiązki ucznia, zna prawa człowieka, dziecka
- rozumie potrzeby osób niepełnosprawnych,
- jest kreatywny, aktywnie pracuje na rzecz środowiska uczniowskiego, lokalnego, osób potrzebujących pomocy i wsparcia .

Ewaluacja :

- wywiady z rodzicami
- wywiady z uczniami
- bezpośrednie obserwacje prowadzone w ramach nadzoru pedagogicznego w szkole
- hospitacje
- sprawozdania wychowawców
- sprawozdania zespołów przedmiotowych
- ankiety

I. Budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji.

Zadania	Forma realizacji	Termin realizacji	Osoba odpowiedzialna	Ewaluacja	Wnioski z realizacji
1. Pielęgnowanie tradycji środowiska klasowego, szkolnego, <ul style="list-style-type: none"> • Uroczyste przyjęcie uczniów kl. I w poczet naszych uczniów • Włączenie uczniów kl. I w poczet czytelników • Pożegnanie absolwentów	Godziny wychowawcze, apele i uroczystości szkolne, spotkanie uczniów w czytelni	Cały rok. IX/X I semestr VI	Dyrekcja szkoły Wychowawcy kl. I, bibliotekarz Wychowawcy kl. VI	Rozmowa, obserwacja.	
2. Popularyzowanie sylwetki Patrona w środowisku szkolnym. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Realizowanie godzin wychowawczych o osobie Patrona szkoły. ▪ Organizowanie konkursów o Patronie. ▪ Wiadomości o szkole – dzieło Patrona	Godziny wychowawcze, apele i uroczystości szkolne, wystawy, konkursy, otoczenie opieką nad patronem	Cały rok. IX-X X X	Wychowawcy, nauczyciele.	Rozmowa, obserwacja.	

Zadania	Forma realizacji	Termin realizacji	Osoba odpowiedzialna	Ewaluacja	Wnioski z realizacji
3. Dokumentowanie wydarzeń życia szkoły : prowadzenie kroniki szkoły, strony internetowej, wykonywanie zdjęć, filmowanie, wydawanie gazetki szkolnej	Kronika, gazetka szkolna, strona internetowa., zdjęcia, filmy	Cały rok.	Nauczyciele plastyki, biblioteki, informatyki, języka polskiego., inni członkowie	Analiza dokumentacji,	
4. Dbanie o wystrój i wyposażenie szkoły. Dostosowywanie jej do potrzeb rozwojowych 6- latków	Aktualizowanie gazetek ciennych. Wyposażenie pracowni i wielicy zgodnie potrzebami uczniów.	Cały rok.	Dyrektor Nauczyciele, pracownicy szkoły, wychowawcy wielicy	Obserwacja	
5. Organizowanie imprez o charakterze rodowiskowym.	festyn integracyjny,	VI	Dyrekcja szkoły, nauczyciele	Rozmowa, obserwacja, sprawozdania zespołów przedmiotowych	

II. Kształtowanie więzi z miastem, krajem ojczystym, postawy poszanowania dla dziedzictwa narodowego.

Zadania	Forma realizacji	Termin realizacji	Osoba odpowiedzialna	Ewaluacja	Wnioski z realizacji
1. Zapoznanie uczniów z obrzędami i tradycjami rodzinnymi, narodowymi,	godziny wychowawcze,	Cały rok.	Wychowawcy, nauczyciele	Rozmowa, obserwacja.	

Zadania	Forma realizacji	Termin realizacji	Osoba odpowiedzialna	Ewaluacja	Wnioski z realizacji
lokalnymi i kulturowymi: <ul style="list-style-type: none"> • kultywowanie tradycji rodzinnych, narodowych, lokalnych i narodowych • zapoznanie uczniów z histori , kultur , dorobkiem naszego miasta • poznanie ekspozycji w Muzeum Regionalnym w Łukowie, wystawy w LOK-u • organizowanie spotkania z ciekawymi lud mi, władzami miasta 	zaj cia zintegrowane tak e z udziałem rodziców, apele i uroczysto ci szkole i miejskie		nauczanie zintegrowanego historii, j zyka polskiego, wietlicy		
2. Kształtowanie postawy patriotyzmu. Udział uczniów w uroczysto ciach narodowych i rodowiskowych : <ul style="list-style-type: none"> • rocznica 17 wrze nia – uroczysto ci katy skie • wi to niepodległo ci 11 listopada • rocznica uchwalenia Konstytucji 3 Maja • Dni Łukowa 	lekcje historii, godziny wychowawcze, apele i akademie szkolne, udział w uroczysto ciach miejskich	Cały rok.	Dyrekcja szkoły, Nauczyciele historii., wychowawcy, opiekunowie SU	Rozmowa, obserwacja.	
3. Zach canie do uczestnictwa w pracach na rzecz własnego rodowiska: <ul style="list-style-type: none"> • akcja „Sprz tanie wiata” • akcja „Ratujmy kasztanowca” • obchody „Dni Ziemi” 	apele, godziny wychowawcze, udział w akcjach	Cały rok.	Wychowawcy, nauczyciele	Rozmowa, obserwacja.	
4. Troska o czysto j zyka	godziny wychowawcze, wszystkie zaj cia lekcyjne i	Cały rok.	Wychowawcy, nauczyciele	Rozmowa, obserwacja.	

Zadania	Forma realizacji	Termin realizacji	Osoba odpowiedzialna	Ewaluacja	Wnioski z realizacji
	pozalekcyjne, apele szkolne, prowadzenie koła teatralnego				
5. Rozwijanie szacunku dla miejsc pamięci narodowej i ważnych miejsc w mieście: <ul style="list-style-type: none"> otoczenie opieką grobu patrona szkoły otoczenie pamięci bohaterów Ziemi Łukowskiej otoczenie szacunkiem pomnika Papieża Jana Pawła II, głazu narzutowego upamiętniającego rocznicę powstania miasta 	Godziny wychowawcze, lekcje historii	Cały rok.	Wychowawcy, opiekunki SU, nauczyciele historii	Rozmowa, obserwacja.	
6. Organizowanie wycieczek krajoznawczych po bliższych i dalszych okolicach	Wycieczki.	jednodniowe przez cały rok, kilkudniowe w dniach 10 -22 maja	Nauczyciele, wychowawcy.	Rozmowa, obserwacja, analiza dokumentacji	

III. Rozwój ucznia i kształtowanie prawidłowych postaw.

Zadania	Forma realizacji	Termin realizacji	Osoba odpowiedzialna	Ewaluacja	Wnioski z realizacji
1. Kształtowanie umiejętności twórczego myślenia i wyrażania własnych opinii.	Zajęcia lekcyjne i pozalekcyjne.	Cały rok.	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog, opiekunki SU	Obserwacja.	

Zadania	Forma realizacji	Termin realizacji	Osoba odpowiedzialna	Ewaluacja	Wnioski z realizacji
<p>2. Kształtowanie szacunku wobec innych osób Stwarzanie uczniom warunków do indywidualnego i grupowego działania na rzecz innych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostrzeganie potrzeb i praw własnych i innych • pomoc kole e ska w nauce • zaspokajanie potrzeby akceptacji i zrozumienia • udział w akcjach charytatywnych 	Rozmowa indywidualna, dyskusja, godziny wychowawcze, organizowanie akcji charytatywnych, udział w imprezach charytatywnych, integracyjnych	Cały rok.	Wychowawcy, pedagog, psycholog, wychowawcy wietlicy, SU, nauczyciele wspieraj cy	Obserwacja.	
<p>3. Propagowanie zasad kulturalnego i bezpiecznego zachowania w szkole i poza ni (min. podczas imprez masowych, wycieczek)</p> <ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie wła ciwej postawy ucznia w szkole • umiej tno korzystania z praw i obowi zków ucznia • przestrzeganie regulaminów funkcjonuj cych w szkole 	Rozmowy, pogadanki, podczas godzin wychowawczych, rozmowy indywidualne, apele porz dkowe, spotkania z policjantem	Cały rok.	Dyrekcja szkoły, Wychowawcy, pedagog, psycholog, nauczyciele, wychowawcy wietlicy, koordynatorzy ds. bezpiecze stwa	Obserwacja, rozmowa,	
<p>4. Rozwój umiej tno ci warto ciowania, wyci gania wniosków, analizowania i uogólniania.</p>	Zaj cia lekcyjne i pozalekcyjne, spotkania okoliczno ciowe, wycieczki.	Cały rok.	Nauczyciele poszczególnych przedmiotów, wychowawcy, psycholog, pedagog	Obserwacja, rozmowa.	
<p>5. Wdra anie do demokratycznych form współ ycia społecznego i współdziałania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • organizowanie demokratycznych wyborów 	Przeprowadzenie wyborów na przewodnicz ego SU, realizacja zada	Według harmonogramów SU klas I-III i IV-VI	Wychowawcy, nauczyciele, opiekunowie SU	Rozmowa, obserwacja, sprawozdanie z realizacji	

Zadania	Forma realizacji	Termin realizacji	Osoba odpowiedzialna	Ewaluacja	Wnioski z realizacji
<ul style="list-style-type: none"> SU jako szkoła charakterów uczy umiejętności kierowania innymi, podporządkowania się kierującym nauka twórczego współdziałania na rzecz podjętych spraw reprezentowanie interesów uczniów przed radą pedagogiczną, dyrektorem, personelem administracyjno-gospodarczym 	zaplanowanych w rocznym harmonogramie SU			harmonogramu działań SU	
<p>6. Pogłębienie wiedzy o sobie:</p> <ul style="list-style-type: none"> świadomość własnych dążeń, poczucia własnej wartości rozwijanie odpowiedzialności za siebie. poznanie swoich mocnych i słabych stron rozwijanie umiejętności samooceny budowanie pozytywnego obrazu siebie 	Lekcje wychowawcze, samoocena ucznia, zajęcia z pedagogiem, psychologiem, pracownikami PPP	Cały rok.	Wychowawcy, pedagog, psycholog, nauczyciele	Rozmowa, obserwacja, analiza sprawozdań wychowawców, arkuszy samooceny uczniów	
<p>7. Zwiększenie samodzielności myślenia i działania</p> <ul style="list-style-type: none"> zaspakajanie potrzeby samorealizacji, udział w imprezach szkolnych, przedstawieniach, organizowanie akcji charytatywnych na rzecz innych udział w zajęciach pozalekcyjnych 	Zajęcia lekcyjne, zajęcia pozalekcyjne, apele i uroczystości szkolne	Cały rok.	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, opiekun koła teatralnego, opiekunki SU	Obserwacja, rozmowa	
8. Propagowanie kultury słowa wśród uczniów.	Zajęcia w wietlicy, godziny wychowawcze, zajęcia lekcyjne, z pedagogiem szkolnym.	Cały rok	Wychowawcy wietlicy, pedagog szkolny, wychowawcy, nauczyciele.	Rozmowa, obserwacja.	

Zadania	Forma realizacji	Termin realizacji	Osoba odpowiedzialna	Ewaluacja	Wnioski z realizacji
9. Dbanie o higienę osobistą i stroj uczniowski.	Egzekwowanie własnego stroju i czystości	Cały rok	Wychowawcy wietlicy, pedagog szkolny, nauczyciele,	Rozmowa, obserwacja.	
10. Wyrabianie postawy odpowiedzialności za mienie szkolne i cudze własne.	Egzekwowanie przestrzegania regulaminów szkolnych	Cały rok	Dyrekcja szkoły Nauczyciele, pracownicy,	Rozmowa, obserwacja.	
11. Wpajanie zasad odpowiedzialnego traktowania obowiązków szkolnych.	Zajęcia wietlicowe, godz. wychowawcze, zajęcia z pedagogiem, kontrola absencji uczniów, zajęcia pozalekcyjne	Cały rok	Dyrekcja szkoły, Wychowawcy wietlicy, pedagog szkolny, nauczyciele, wychowawcy.	Rozmowa, obserwacja, kontrola dokumentacji wychowawców	
12. Rozbudzanie wśród uczniów postawy tolerancji <ul style="list-style-type: none"> • przyczyny i przejawy nietolerancji • tolerowanie odmienności i inności • rozwijanie empatii • wyzwalanie gotowości do niesienia pomocy. 	Godz. wychowawcze, zajęcia z pedagogiem, lekcje j. polskiego, imprezy integracyjne, udział w zabawach i imprezach integracyjnych	Według potrzeb	Wychowawcy, nauczyciele wspierający, pedagog, psycholog, nauczyciele	Ankieta, rozmowa, obserwacja.	
13. Adaptacja i integracja uczniów w zespołach klasowych <ul style="list-style-type: none"> • umożliwienie sobie konieczności własnego wkładu w rozwój klasy • zintegrowanie zespołu klasowego. 	Godz. wychowawcze, wycieczki, zajęcia sportowe, konkursy, zajęcia wietlicowe.	I semestr.	Wychowawcy, pedagog, wychowawcy wietlicy, nauczyciele wspierający, psycholog	Obserwacja, rozmowa.	
14. Kształtowanie pozytywnej atmosfery w klasie <ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie postawy koleżeństwa 	Wycieczki, zajęcia sportowe, godz. wychowawcze, zajęcia z psychologiem,	Cały rok.	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog,	Obserwacja, rozmowa, sprawozdania wychowawców	

Zadania	Forma realizacji	Termin realizacji	Osoba odpowiedzialna	Ewaluacja	Wnioski z realizacji
<ul style="list-style-type: none"> kształtowanie umiejętności komunikowania się zaspakajanie potrzeb współdziałania rozbudzanie otwartości na drugiego człowieka. 	logoped, pedagogiem, organizowanie pomocy koleżeńskiej, udział klasy w imprezach szkolnych		logopeda, nauczyciele wspierający	klasowych	
15. Budowania pozytywnego wizerunku klasy i szkoły.	Godziny wychowawcze, udział w imprezach apelach, w konkursach międzyklasowych, aktualizacja strony internetowej	Cały rok.	Dyrekcja szkoły, wychowawcy, nauczyciele, nauczyciele informatyki	Rozmowa, obserwacja, ankieta.	
16. Uświadomienie roli rodziny <ul style="list-style-type: none"> Znalezienie swojego miejsca w rodzinie Uświadomienie wpływu rodziny na nasze życie Pielęgnowanie pozytywnych relacji w rodzinie Znaczenie poczucia bezpieczeństwa w rodzinie 	Godziny wychowawcze, rozmowy indywidualne, zajęcia wietlicowe, zajęcia prowadzone w obecności rodziców, zajęcia z pedagogiem.	Cały rok.	Wychowawcy, pedagog, psycholog Nauczyciele, wychowawcy wietlicy	Obserwacja, analiza dokumentacji wychowawców, z zajęć wychowania do życia w rodzinie	
17. Kształtowanie postawy umiejętności obrony własnych poglądów i uznawanych przez siebie wartości.	Godziny wychowawcze, rozmowy indywidualne, zajęcia z pedagogiem, programy profilaktyczne	Cały rok.	Wychowawcy, pedagog, nauczyciele, opiekunki SU	Rozmowa, obserwacja.	
18. Kształtowanie umiejętności właściwego korzystania ze środków przekazu informacji. <ul style="list-style-type: none"> media elektroniczne 	zajęcia biblioteczne, informatyka, czytelnia, godziny wychowawcze	Cały rok.	Nauczyciele, informatyki wychowawcy,	Rozmowa.	

Zadania	Forma realizacji	Termin realizacji	Osoba odpowiedzialna	Ewaluacja	Wnioski z realizacji
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Internet ▪ reklama 			bibliotekarz,		
<p>19. Rozwijanie umiejętności reagowania na zagrożenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zapoznajanie uczniów z sygnałami alarmowymi, drogami ewakuacji oraz obowiązującymi zasadami bhp; ▪ zapoznanie uczniów z procedurami reagowania w konkretnych sytuacjach zagrożenia; ▪ zapoznajanie uczniów z zasadami udzielania pierwszej pomocy w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia ludzkiego ▪ Postępowanie podczas ogłoszenia alarmu przeciwpożarowego i innych sygnałów alarmowych powszechnego ostrzegania • Postępowanie w zetknięciu się z toksycznymi substancjami przemysłowymi. Niewypały, niewybuchy. 	godz. wychowawcze, zajęcia z pedagogiem, koordynatorami ds. bezpieczeństwa, zajęcia z udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, organizowanie uczniom prób ewakuacji z budynku szkolnego	Cały rok.	Dyrekcja szkoły, Wychowawcy, nauczyciele, w szczególności techniki, wf, przyrody, pedagog, wychowawcy wiejscy, zespół ds. bezpieczeństwa	Rozmowa, ankieta, obserwacja, analiza dokumentacji wychowawców, dzienników lekcyjnych	

IV. Dbalostwo o zdrowie psychiczne i fizyczne uczniów

Zadania	Forma realizacji	Termin realizacji	Osoba odpowiedzialna	Ewaluacja	Wnioski z realizacji
1. Uwiadomienie bezcennej wartości życia ludzkiego, poczucia sensu własnego życia	Godziny wychowawcze, rozmowy indywidualne,	Cały rok.	Wychowawcy, pedagog,	Rozmowa, obserwacja.	

Zadania	Forma realizacji	Termin realizacji	Osoba odpowiedzialna	Ewaluacja	Wnioski z realizacji
	zajęcia wietlicowe, zajęcia z pedagogiem, zajęcia lekcyjne		nauczyciele, rehabilitanci, koordynatorzy ds. bezpieczeństwa.		
2. Poznanie zasad zdrowego trybu życia. Przekazanie wiedzy o istocie zdrowia psychicznego, o wpływie stresu na czynności organizmu, sposobach przezwyciężania stresu. Poznanie wpływu używek na zdrowie człowieka.	Pogadanki pielęgniarki szkolnej, lekcje przyrody, wf, godz. wychowawcze, programy profilaktyczne, udział w zaj. gimnastyki korekcyjnej	Cały rok.	pielęgniarka, pedagog, psycholog wychowawcy, nauczyciele przyrody i wf	Obserwacja, ankieta, rozmowa.	
3. Poznanie zasad racjonalnego żywienia i uwiadomienie korzyści z płynących.	Filmy wideo, programy profilaktyczne, lekcje przyrody, apele, programy prozdrowotne Udział w programach „Mleko w szkole”, „Owoce w szkole”	Cały rok.	Pedagog szkolny, wychowawcy, nauczyciele przyrody,	Rozmowa, obserwacja.	
4. Stosowanie zasad higieny osobistej.	Godziny wychowawcze, zajęcia lekcyjne i wietlicowe, lekcje przyrody, wycieczki	Cały rok.	Wychowawcy, nauczyciele, pielęgniarka szkolna	Rozmowa, obserwacja.	
5. Diagnozowanie podstawowych zagrożeń w szkole.	Rozmowy indywidualne z pedagogiem, rodzicami, wychowawcami, dyrektorami, nauczycielami, obserwacja, ankieta	Cały rok.	Dyrekcja szkoły Pedagog, nauczyciele, zespół ds. bezpieczeństwa.	Analiza ankiety, obserwacja.	
6. Poznanie i uwiadomienie zagrożeń wieku dojrzewania /nikotynizm, alkoholizm,	Spotkania ze specjalistami,	Cały rok.	Pedagog, psycholog,	Ankieta, rozmowa,	

Zadania	Forma realizacji	Termin realizacji	Osoba odpowiedzialna	Ewaluacja	Wnioski z realizacji
narkomania, sekty/.	pedagogiem psychologiem, zajęcia z wych. do życia w rodzinie godziny wychowawcze, lekcje przyrody, konkursy , wystawy prac		wychowawcy, nauczyciele , katechedi	obserwacja.	
7. Wychowanie komunikacyjne wdrażanie do bezpiecznego uczestniczenia w ruchu drogowym : <ul style="list-style-type: none"> • w kl. I-III zajęcia praktyczne oraz zajęcia z policjantem; • przygotowanie do egzaminów na kart rowerow • spotkanie uczniów 2 razy w roku z policjantem na temat bezpiecznego spędzania wolnego czasu 	Zajęcia dla kl. IV z wychowania komunikacyjnego, Zajęcia praktyczne w kl. I-III, godziny wychowawcze , spotkania z policjantami	Cały rok.	Wychowawcy , nauczyciele wychowania komunikacyjnego, koordynatorzy ds. bezpieczeństwa	Analiza wyników egzaminu na kart rowerow , analiza dokumentacji wychowawców	
8. Organizowanie zajęć rekreacyjnych, konkursów sprawnościowych, wycieczek. Udział uczniów zawodów sportowych, imprez o charakterze rekreacyjnym.	Konkursy, wycieczki, zawody, zajęcia na pływalni	Wg. harmonogramu.	Nauczyciele, wychowawcy, nauczyciele w-f., instruktorzy pływania	Analiza dokumentacji, rozmowa, obserwacja.	
9. Poznanie istoty agresji. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Własna i cudza agresja. ▪ Prawidłowe reagowanie na agresję ▪ Kształtowanie umiejętności wyrażania emocji. 	Godziny wychowawcze, zajęcia z pedagogiem, psychologiem	Cały rok	Pedagog, wychowawcy, nauczyciele koordynatorzy ds. bezpieczeństwa.	Obserwacja, rozmowy indywidualne, dyskusja, ankieta.	
10. Kształtowanie postawy asertywnej.	Godziny wychowawcze, zajęcia z pedagogiem, psychologiem	Cały rok	Pedagog, wychowawcy, nauczyciele,	Obserwacja, rozmowy indywidualne,	

Zadania	Forma realizacji	Termin realizacji	Osoba odpowiedzialna	Ewaluacja	Wnioski z realizacji
			psycholog	dyskusja, ankieta.	
11. Poznanie podstawowych wiadomości na temat chorób zakaźnych min. grypy, w tym szczególnie grypy AH1N1, dróg zakażenia i sposobów profilaktyki	Godziny wychowawcze, zajęcia z pedagogiem, lekcje przyrody	Cały rok	Pedagog szkolny	Zajęcia lekcyjne – pogadanka, dyskusja	

V. Szerzenie idei integracji jako wartościowego doświadczenia każdego ucznia.

Zadania	Forma realizacji	Termin realizacji	Osoba odpowiedzialna	Ewaluacja	Wnioski z realizacji
1. Promowanie integracji w szkole i środowisku pozaszkolnym.	godziny wychowawcze, piknik integracyjny, strona internetowa, prasa i telewizja lokalne,	Cały rok.	Dyrekcja, Wychowawcy, pedagog, nauczyciele, nauczyciele wspierający proces integracji	Rozmowy obserwacja,	
2. Realizacja programu usprawniania fizycznego i umysłowego uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: <ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie rehabilitacji • pomoc w radzeniu sobie z emocjami • realizacja indywidualnych programów terapeutycznych, rewalidacyjnych • realizacja zajęć metod Tomatisa, Biofeedbacka, • organizowanie zajęć dydaktyczno- 	Zajęcia z logopedą, psychologiem, pedagogiem, zajęcia rewalidacyjne, zajęcia wyrównawcze, programy własne nauczycieli, n współpracy z wolontariuszami z gimnazjum,	Cały rok.	Wychowawcy, pedagog, rehabilitanci, nauczyciele wspierający, logopeda, nauczycieli prowadzący Grupę wsparcia	Rozmowy, wywiad z rodzicami, obserwacja, dokumentacja rehabilitantów, Grupy wsparcia dla rodziców uczniów niepełnospraw-	

Zadania	Forma realizacji	Termin realizacji	Osoba odpowiedzialna	Ewaluacja	Wnioski z realizacji
wyrównawczych, terapii pedagogicznej, pomocy wolontariuszy	gimnastyka korekcyjna			nych	
3. Dostosowywanie infrastruktury i wyposażenia szkoły do potrzeb uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	Dokonywanie bieżących zmian zgodnie z potrzebami i możliwościami finansowymi szkoły	Na bieżąco	Wychowawcy, pedagog, Rada rodziców, nauczyciele	Rozmowa, wywiad z rodzicami dzieci niepełnosprawnych.	
4. Partnerstwo we współpracy z rodzinami ..	Spotkania w ramach Grupy wsparcia, wyjazdy na wspólne wycieczki, zebrania z dyrekcją szkoły i wychowawcami	Cały rok	Pedagog, wychowawcy wietlicy, wychowawcy.	Rozmowa, spotkania z Radą rodziców	
5. Współpraca ze instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych : <ul style="list-style-type: none"> • PPPP • CPR • MOSiR • Poradnie specjalistyczne 	Godz. wychowawcze i rozmowy indywidualne, udział uczniów w imprezach integracyjnej	Cały rok zgodnie z potrzebami	Dyrekcja szkoły, wychowawcy, pedagog, psycholog, logopeda, terapeuci rehabilitanci, rodzina, dyrektor szkoły, nauczyciele wspierający	Rozmowa, dyskusja.	

VI. Rozwijanie współpracy wychowawczej z rodzicami

Zadania	Forma realizacji	Termin realizacji	Osoba odpowiedzialna	Ewaluacja	Wnioski z realizacji
1. Zapoznanie rodziców z dokumentami szkoły (WZO, statut, program wychowawczy i ..)	Zebranie z dyrektorem szkoły,	IX	Dyrektor szkoły, wychowawcy,	Obserwacja i wywiad.	

Zadania	Forma realizacji	Termin realizacji	Osoba odpowiedzialna	Ewaluacja	Wnioski z realizacji
profilaktyczny, itp.)	spotkanie z rad rodziców, strona internetowa szkoły		nauczyciele informatyki		
2. Pedagogizacja rodziców - prowadzenie „zaj otwartych”, prelekcji, wykładów dla rodziców prowadzonych przez pedagoga, psychologa, przedstawicieli policji, kuratorów sądowych oraz innych, zaproszonych do współpracy specjalistów.	Prelekcje, lekcje otwarte, wykłady, spotkania	Cały rok, wg. potrzeb.	Wychowawcy, pedagog.	Rozmowy, ankieta, obserwacja.	
3. Podejmowanie współpracy z rodzicami w działaniach profilaktycznych.	Rozmowy indywidualne, kierowanie do poradni specjalistycznych	Cały rok, wg. potrzeb.	Wychowawcy, pedagog, psycholog	Rozmowy, wywiady z rodzicami, obserwacja.	
4. Zachęcanie rodziców do aktywnego udziału w życiu szkoły (współorganizowanie imprez, wycieczek, spotkań, korzystania ze strony internetowej szkoły).	Spotkania z rodzicami udział w uroczystościach szkolnych wycieczkach, imprezach	Cały rok.	Dyrekcja szkoły wychowawcy, pedagog, Rada rodziców	Rozmowa, obserwacja, sprawozdania wychowawców, protokoły z zebrania rodziców	
5. Integrowanie wychowawczych działań szkoły i rodziny. Wspieranie rodziców w rozwiązywaniu ich problemów z dziećmi: <ul style="list-style-type: none"> rozpoznawanie potrzeb środowiska rodzinnego poprzez kontakty wychowawców z radą rodziców, dzieckiem, rodzicami informowanie rodziców dziecka o adresach instytucji specjalistycznych 	Rozmowy indywidualne, skierowanie do poradni PPP lub innych specjalistów, pomoc w kontaktach z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny.	Według potrzeb.	Dyrektor szkoły pedagog, psycholog, wychowawcy, katecheci	Obserwacja, analiza dokumentacji wychowawców klasowych	
6. Informowanie rodziców o osiągnięciach i problemach uczniów (wyniki w nauce i	Rozmowy indywidualne.	Cały rok	Pedagog, nauczyciele	Obserwacja, analiza	

Zadania	Forma realizacji	Termin realizacji	Osoba odpowiedzialna	Ewaluacja	Wnioski z realizacji
zachowaniu, osiągnięcia sportowe).			wspierający wychowawcy, nauczyciele.	dokumentacji.	
7. Podziękowanie rodzicom za wzorowe wychowanie dzieci.	Pochwała dyrektora, wychowawcy, listy gratulacyjne.	VI, według uznania.	Dyrektor szkoły, wychowawcy klas.	Obserwacja, analiza dokumentacji	

1. Program wychowawczy wchodzi w życie wraz z uchwałą Rady Pedagogicznej oraz Rady Rodziców.
2. Z treści programu wychowawczego szkoły wychowawcy zapoznają uczniów i ich rodziców.
3. Za realizację programu wychowawczego odpowiedzialni są wszyscy pracownicy szkoły, natomiast nad prawidłowość jego realizacji czuwa Dyrektor Szkoły.
4. Zmian w programie wychowawczym dokonuje zespół do ewaluacji programu wychowawczego przy aprobacie rady pedagogicznej i Rady Rodziców.
5. Sprawozdanie z realizacji programu wychowawczego jest sporządzane przez wicedyrektora co roku na podstawie sprawozdań wychowawców i liderów zespołów przedmiotowych oraz prowadzonej analizy dokumentów, obserwacji, hospitacji, ankiet.